

PE URMELE MEMORANDIȘTILOR

Colonel (r.) Ioan Bota
Președintele Filialei Maramureș al A.N.C.E. „Regina Maria”

Filiala Maramureș a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” a hotărât ca în zilele de 26-27 mai 2017, aniversarea a 125 de ani de la demersul eroilor memorandiști transilvăneni ai anului 1892, să se facă printr-o acțiune organizată la Viena.

La organizarea și buna desfășurare a acestei activități cultural patriotice și-au adus contribuția și membrii A.N.C.M.R.R. din M.A.I., Filiala „Pintea Viteazu” - Maramureș, precum și ai A.N.C.M.R.R. „Alexandru Ioan Cuza” din M.Ap.N.-



Filiala Maramureș, care, de altfel, fac parte și din asociația noastră. În demersul nostru am colaborat cu A.N.C.E.R.M, Filiala Satu Mare prin colonel (r.) Voicu-Liviu Șichet.

Cel care a fost sufletul acestei acțiuni, a inițiat activitatea și a pregătit minuțios toate etapele de parcurs, urmărind realitatea istorică a anului 1892, este col. (r.) Gavril Babiciu primvicepreședintele Filialei Maramureș a A.N.C.E „Regina Maria”.

Un grup de 55 de persoane constituit din cadre în rezervă din toate structurile de apărare, ordine publică și siguranță națională din județele Maramureș și Satu Mare, precum și locuitori ai comunei Șișești, au reconstituit itinerariul parcurs și activitățile desfășurate de către cei peste 300 de români ardeleni, care, în mai 1892, s-au deplasat la Viena pentru a înmâna Memorandul Românilor din Transilvania și Ungaria către Împăratul Francisc Iosif I.

Timpul petrecut în autocar a fost folosit pentru un adevărat „simpozion pe roți”. Au vorbit despre momente din mișcarea memorandistă și despre rolul pe care Viena l-a avut în promovarea culturii românești din Ardeal: dr. Câmpean Viorel, istoric la Biblioteca Județeană din Satu Mare, Pop Lucia și Leșiu Oana, de la Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș, colonel (r.) Voicu Șichet, prof. Pop Nicolae, discuțiile interactive constituind un bun prilej de îmbogăție a cunoștințelor privind istoria românilor transilvăneni.

Itinerariul a vizat mai multe obiective. Un prim popas s-a făcut la Ambasada Română din Republica Austria, care, și-a „deschis” porțile pentru toți românii care au dorit să participe la momentul de evocare a eroilor memorandiști.

Excelența sa, Bogdan Mazuru, ambasadorul României a subliniat în alocuțiunea de întâmpinare, importanța actuală a acțiunilor cultural patriotice și a salutat inițiativa Filialei Maramureș a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, de a reconstitui, la Viena, după 125 de ani, itinerariul și activitățile Delegației Memorandiștilor de la 1892.



Ca răspuns la frumoasele aprecieri rostite de excelența sa, domnul col. (r.) Gavril



Babiciu, a scos în evidență sprijinul acordat de către domnii Călin Țânțăreanu, ministru-consilier și Adrian Adam, secretar II, în documentarea faptică a itinerarului parcurs și modul în care a fost primită Delegația Memorandistă din 1892 de oficialitățile și populația vieneze.

Primarul comunei Șișești, domnul Ioan Mircea Tentiș a relatat despre starea emoțională a celor douăzeci de șișeșteni care pășesc acum la Viena pe urmele celor zece eroi memorandiști din localitatea natală, moșii și stămoșii lor, îndrumați politic și spiritual de marele tribun al nației române, părintele dr. Vasile Lucaciu, „Leul de la Șișești”, unul dintre fruntașii acestei mari mișcări

națională.

În acest cadru sărbătoresc, doamna Oana Leșiu, muzeograf la Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș a oferit Ambasadei Române în Republica Austria cărți despre istoria Maramureșului.

Col. (r.) Voicu Șichet, redactorul șef al revistei „Eroii Neamului” din Satu Mare a oferit ultimele ediții editoriale din această minunată publicație în care sunt înserate momente de eroism



ale românilor pentru apărarea și înălțarea Țării. Maestrul Nicolae Sabău din Cicârlău, Maramureș, reputat interpret de muzică populară și doamna Angela Muntean din Tătărăști, reprezentantă a folclorului din Satu Mare, au oferit discuri cu melodii patriotice, după care au



interpretat câte un cântec din repertoriul propriu.

Grupul de șișeșteni, căruia li s-au alăturat părintele Isidor Berbecaru din Botiza, Maramureș și apoi toți cei prezenți acolo, au făcut ca „Doina lui Lucaciu” să treacă prin zidurile Ambasadei și să fie auzită de vienezii, acum, deoarece atunci, în anii Mișcării Memorandiste, această Doină era în faza de creație, durerile românilor și a părintelui dr. Vasile Lucaciu, de atunci și de pe urmă, fiind cuprinse în aceasta.



Domnul profesor Nicolae Pop din comuna Apa, Satu Mare, localitatea în care s-a născut marele patriot Vasile Lucaciu, a oferit un album reprezentând tablouri pictate personal, printre care și portretul celui denumit ulterior „Leul de la Șișești”.

”Copilul de trupă”, David Nistor Lihet a oferit „muniție” bine camuflată într-o „oiagă” cu însemne tradiționale și bineînțeles, „apă folclorică” moroșenească după ce a primit Certificatul de participare iar excelența sa ia strâns călduros mâna.



Excelența sa, ambasadorul României în Republica Austria, Bogdan Mazuru, a purtat scurte discuții, dar pline de semnificații, cu toți cei care au dorit și au avut ceva de transmis domnului ambasador.

Ecoul pregătirii acestei activități cultural patriotice a ajuns și la inimosul președinte al Asociației Culturale Pro Maramureș „Dragoș Vodă” din Cluj-Napoca, Vasile Iuga de Săliște, care a mobilizat președinții altor asociații culturale din Ardeal, astfel că la grupul maramureșano-sătmărean plecat la Viena „Pe urmele memorandiștilor” s-au adăugat delegați din localitățile Cluj-Napoca, Alba-Iulia, Blaj, Oradea și Bistrița. Și iată cum manifestarea a devenit o simbolică „replică” a Delegației memorandiste de la 1892, la împlinirea a 125 de ani, de la acest mare eveniment politic care a contribuit esențial la formarea unității conștiinței de neam și țară a românilor aflați pe ambii versanți ai munților Carpați.



Arătăm ca Vasile Iuga a oferit pentru Ambasada Română din Austria două din lucrările reeditate recent de Societatea Culturală Pro Maramureș „Dragoș Vodă” din Cluj-Napoca, ca ediții aniversare, la 100 de ani de la Marea Unire: „*Cu privire la Vasile Lucaciu-Acte, Documente, Procese*” editată în anul 1940 la Baia Mare, scrisă de renumitul istoric maramureșean, Augustin Iuga și „*Leul de la Șișești - De ce s-a prăbușit monarhia austro-ungară*”, scrisă de Tiron Albani și editată la „Cercul Ziariștilor” din Oradea, la anul 1936.



Odată ajunși la Hotelul „OEKOTEL Treffpunkt Fohrenhain” s-a organizat o „*Seară românească la Viena*”. Aceasta a început cu o surpriză de neuitat pentru toți participanții.

Domnul Călin Țânțăreanu, ministru-consilier și domnul Adrian Adam, secretar II, la Ambasada Română din Republica Austria, alături de col. (r.) Gavril Babiciu și primarul comunei Șișești-Maramureș, domnul Ioan Mircea Tentiș, au înmănat fiecărui participant câte un *Certificat* și o *Diplomă de Participare*.



Ca invitat special l-au avut pe studentul de la Facultatea de Istorie din Viena, domnul Daniel Soldan, care a căutat și identificat, prin arhivele vieneze, noi mărturii despre modul ostil în care a fost primită la 1892 Delegația Memorandistă, de către oficialitățile vieneze și imperiale.



Ziua de 27 mai 2017, cea de-a doua zi a periplului membrilor Filialei Maramureș a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, a început cu o rugăciune în cel mai pur spirit ortodox românesc și ridicarea unui parastas, oficiat de preotul militar din cadrul Inspectoratului de Jandarmi Județean „Pintea Viteazul” Maramureș, părintele dr. Daniel Sorin Achim, la *Placa Comemorativă a ostașilor români căzuți pentru apărarea cetății vieneze, la asediul turcilor din 1683*, care este fixată pe peretele exterior al bisericii Sfântul Iosif de pe Kahlenberg (Dealul Cetății) din capitala austriacă.

Despre faptele eroice ale ostașilor români ce au luptat pentru apărarea Vienei în secolul al XVII – lea, precum și despre eroismul tanchiștilor români din cadrul Regimentului 2 Care de Luptă ce au luptat și s-au sacrificat în cea de-a doua conflagrație mondială din secolul trecut pentru eliberarea Austriei de ocupația nazistă, a vorbit participanților col. (r.) Ionel Corcodel – vicepreședinte al a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” și președinte al Asociației

Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere „Alexandru Ioan Cuza” din M.Ap.N.- Filiala Maramureș și s-a depus o coroană de flori în amintirea veșnică a românilor căzuți pe meleaguri austriece.

A doua „stație” a avut loc, la sediul numit „Primăria Veche” (Altes Rathaus), unde, la 29 mai 1892, Delegația românească a fost întâmpinată de către Dr. Karl Lueger și Ernst Schneider, la acea dată, deputați în Parlamentul de la Viena (Reichsrat) din partea Partidului Socialist Creștin. Aici, președintele Asociației Culturale Pro Maramureș „Dragoș Vodă” din Cluj-Napoca, Vasile Iuga de Săliște, a înmănat Diplome de participare unor persoane din grupurile reunite.



A urmat deplasarea la palatul Hofburg, unde era sediul Cancelariei Aulice Imperiale, de data aceasta deschisă, nu așa cum s-a întâmplat la 1892, când Delegația românească n-a avut acces.



Un scurt popas s-a făcut la Muzeul de istorie din Viena. S-a vizat vizitarea sălii în care este expus Tezaurul de la Sânicolaul Mare, județul Timiș, cel mai important tezaur aurifer descoperit pe teritoriul de azi al României. S-au văzut numai o parte din piesele acestui tezaur deoarece piesele de bază fuseseră duse într-o expoziție

itinerantă în Bulgaria. Profesorul dr. Vasile Lechințan, secretar general al Societății Cultural-Patriotice „Avram Iancu” și secretar al Despărțământului Cluj al Astei, din Cluj-Napoca, a prezentat date suplimentare despre această importantă descoperire arheologică.



Desigur, nu se putea încheia periplul prin Viena fără a arunca priviri întrebătoare spre Palatul Belvedere, unde cei doi mari dictatori, Hitler și Mussolini, au hotărât ruperea Nordului Tării la 1940.

Excursia a constituit și un mod de cunoaștere a traseului parcurs deoarece, directorul de vânzări al Agenției Expert Travel, care ne-a asigurat deplasarea, domnul Motica Bogdan, s-a transformat într-un vloros ghid turistic și prin intervenții pertinente ne-a făcut să savurăm frumusețea locurilor prin care am trecut iar maniera de conducere preventivă a șoferului Virgil Tămaș a asigurat confort și siguranță grupului.

În final, toți membrii grupului au luat hotărârea ca pentru cumpărături să revină la Viena cu altă ocazie, iar pe drumul spre casă au savurat lecțiile de istorie primite și s-au bucurat de

oazia, poate unică, de a urma calea marilor înaintași memorialiști, acum, la împlinirea a 125 de ani de la istoricul lor demers.